

Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen - HUBrusssel

Vraag- en perspectiefgericht werken met een
oudergroep.
Hoe het werkt met maatschappelijk kwetsbare
gezinnen in België

3^e Nationaal Congres Opvoedingsondersteuning
'Opvoeden is van iedereen, opvoedingsondersteuning voor alle opvoeders'
Vrijdag 4 juni 2010, De Reehorst in Ede

Ilse De Block
Vzw De Keerkring, Sint-Niklaas

Kristien Nys
Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen - HUBrusssel

Aanspreken, activeren en toeleiden?

- Wie?
  - Ouders die het (op verschillende levensdomeinen) aan kansen ontbreekt
  - Ouders met vragen
  - Ouders die zich alleen voelen
  - Ouders die eens buiten wil zijn
  - Ouders die naar anderen willen luisteren
  - Ouders die met anderen willen praten
  - Ouders die andere ouders willen ontmoeten
  - Ouders die steun zoeken
  - ...
- Door wie?
  - sociale sleutelfiguren (maatschappelijk werkers, regioverpleegkundigen van Kind en Gezin, artsen, leerkrachten, hulpverleners,...)
  - huisbezoek groepsbegeleidster

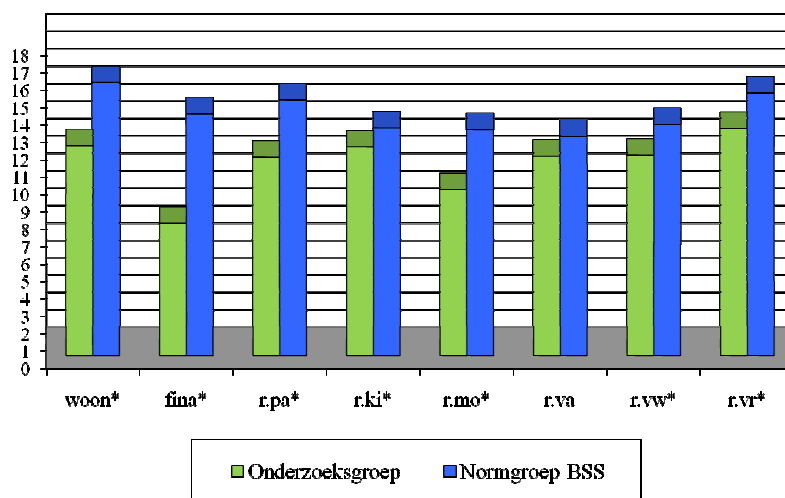
Hoe ouders aanspreken?

- welkom
- kennismaking (2 eerste sessies: uitgebreid)
- vertrekken van **hun** concrete, dagelijkse opvoedingsvragen, -ervaringen, en -verwachtingen
- ouders aanspreken over hun eigen kennis, motieven, gevoelens (onbevooroordeeld en niet vanuit een tekortanalyse of problematiserend)

=> komen tot een uitwisseling van ervaringen en verwachtingen over de opvoeding en andere levensdomeinen

Wie wordt door het groepswerk aangesproken?

Figuur 1: Vergelijking van de deelnemers- onderzoeksgroep met de normgroep voor de scores op de levensdomeinen van de 'Bronnen van Steun en Spanning' (Nys, 2009, p. 154)

Hoe met hun vragen en ervaringen werken?

- Aandacht voor ruimere sociale context: school, familie, hulpverlener(s), ...
- Aandacht voor tijdsperspectief: vroeger - nu - toekomst
- Aandacht voor betekenis van opvoeden: motieven, cognities, beleving,...
- Aandacht voor het (opvoedings)gedrag: kind(eren), (stief)ouders, professionele opvoeders (bv. leerkracht, kinderverzorgster)

=> komen tot een uitwisseling van ervaringen en verwachtingen over de opvoeding en andere levensdomeinen

Hoe met hun vragen en ervaringen werken?

- verschillende groepsgespreksvormen
  - bv. groepsdiscussie, brainstorm, vragen en antwoorden, vragen- en vertelronde, ...
- verschillende communicatievormen
  - bv. verbaal / non-verbaal, metaforen, rollenspel, simulatie,...
- 'materiaal' uit de persoonlijke leefomgeving
  - bv. foto's, verhalen,...
- aangrijpen en inbouwen van momenten waarin de kinderen betrokken worden
- informele momenten
  - bv. recreatieve activiteiten tijdens de vakantie, contacten tijdens ophalen en wegbrengen van de deelnemers,...

Onderzoeksresultaten

Tabel 1: Beoordeling van de globale situatie, vergelijking voor en na groepswork (Nys, 2009, p. 229)

Globale situatie	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Totaal	
				Aantal	%
verbetering	8	1	7	16	61,5
hetzelfde	4	3	1	8	30,8
slechter	0	2	0	2	7,7
Totaal	12	6	8	26	100

Onderzoeksresultaten (Nys, 2009, p. 241 e.v.)

Nijmeegse Ouderlijke Stress Index (NOSI)

Nijmeegse Vragenlijst over de Opvoedingssituatie (NVOS)

Parental Awareness Interview (PAI)

Meer positieve beoordeling van opvoedingsaspecten:

sign. lagere totale stressindex (NOSI)

sign. lagere stressindex ouderdomein (NOSI)

sign. groter competentiegevoel (NOSI)

sign. betere beoordeling van eigen gezondheid (NOSI)

sign. lagere opvoedingsbelasting (NVOS)

sign. minder probleemervaringen in de opvoeding (NVOS)

sign. meer tevreden over opvoedingssituatie (NVOS)

sign. minder gevoel 'er alleen voor staan' (NVOS)

sign. toename van het ouderlijk redeneringsniveau (PAI)

Onderzoeksresultaten

Tabel 2: Door de deelnemers en sociale sleutelfiguren gerapporteerde veranderingen bij de deelnemers (uitgedrukt in %) (Nys, 2009, p. 237)

Uitkomsten	Vooronderzoek		Hoofdonderzoek	
	Deelnemers (n=14)	Sleutelfiguren (n=31) ¹	Deelnemers (n=26)	Sleutelfiguren (n=13)
Persoonlijk functioneren	64	52	85	85
Opvoedingsaanpak	78	81	69	31
Sociaal netwerk: groepsleden	78	-	65	-
Opvoedingsbeleving	78	48	62	54
Beeldvorming hulpverlening	50	19	54	54
Inzicht in de opvoeding	36	45	54	46
Kindgedrag	36	26	27	15
Huishoudelijke organisatie	14	26	23	23
Partnerrelatie	21	23	19	46
Relatie familie, vrienden enz.	14	23	15	31
Contacten hulpverlening	-	48	15	62
Administratie	7	3	12	8
Schoolsituatie	21	13	8	15
Financiële situatie	-	3	8	23
Huisvesting	-	19	8	15
Gezondheid kinderen	14	13	4	8